

Jaan Grusberg.

üks nr. 10 märts

MEIE MATS

Tallinn, Harju t. 45 • Nädalleht • 19 aastakäik • 1921 • Veebruar, 19 • Nr. 7 (284)

S. Otsi joonistus. E. Isoki puulõige.

EESTI PARADIISIS.

Wöime meie röömustada ja kindlasti tööd edasi teha ja muuta Eesti paradiisiks töötavale Eesti rahvale."

Piip'i kõnest Riigikogus 4. w. 1921. a.

Paradiisi peremees: „Ja kõik tahab ma telle lubada, ainult sest puust hoidke eemale, sest see on hea ja kurja tundmise puu.“

Tellimise hind:

1 kuu — postiga 35 mk.

1 " — postita 33 "

Wäljamaale 70 mk. kuus

MEJE MATS

Erapooletu nalja ja pilke
nädaleht XIX aastakäikToimetus ja talitus: Harju t. 45
TallinnasTarvitamata jõanud kirjatöid
tagasi ei saadetaSaadetavatel kirjatöödel peab
saatja täielik aadress olema

Enese ohver.

Gori.

(Löpp.)

„Te räägite lollust! Aga te wööte rääkida, mis te tahate, mina oma põhjusmötteid muutma ei hakka. Seda ärge lootke. Ma saan kõik oma jõu kokku wöötma, et oma seisukohta kaitsta. Kirjanikul on ikka tumeda rahva keskel raske elada olnud ja saab ka edaspidi olemia. Aga ajakirjandus on ja jäab elu peegeldajaks...“

Perenaine kohendas pearätti.

„No peegeldage aga edasi... Aga kui te nii sugusi laimujuttusi hundidest ja wööi hindade langemisest kirjutate, siis peegeldab mõni teile kah. Ei maailm küsi seal kedagi!“

Narmas wähtis minut aega üksilimi perenaise näkku, kahmas siis mütsi ja tömmas palitukrää üles.

„Te ähvardate mind!.. Wäga hea!.. Ju malaga!“

Ta surus mütsi pähä ja astus toast wälsja. Adeele hüüded ei aidanud.

Pika sammudega astus Narmas koju poole. Ta paled öhetasid ja käed olid palitutaskutes ruusikasse surutud. See on kõige suurem sigadus. On ta mõni karjapoiss wöö? Mis? Kurat wötku, ta on inimestele head püüdnud teha, neid juhtida, nende kultuurilist tasapinda tösta — ja nüüd? Ole nii läbke, see on see tänu. Tänan wäga! Mul on wäga hea meel, kui te mulle ühe hea nahatäie annaksite... Nii peaks te muidugi ütlemä, siis oleks asi korras. Ja, ja, miks mitte. Olge aga lähked.

Narmas fülgas.

Aga, kurad i pihta, kui see töesti tösi on ja talle nahka peale tahetakse teha. Nii mõnigi mees wöib ta peale hammast ihuda. Ta kannab ühte ja teist awasikkuse ette ja see ei meeldi mitte kõigile.

Paljud näeksid heameelega, kui ta wagaseks oleks tehtud. Ta on neile pinnaks silmas. Ja mis seal siis nii on — paneb sulle kusagilt nurga tagant kärtsu ära ja oled sina seal. Niisuguseid asju on ennegi ette tuasnud.

Ja äkki tundis ta painawat hirmu. Ta kiri rendas sammu ja wähtis ühtelugu selja taha.

Rewolwirluba peab wöötma. Tingimata. Nii see asi ei lähe. Rewolwirluba peab tingimata wöötma... Aga kust saad raha rewolwri ostmiseks...

Ja fest ajast sundis Narma elus suur pööre. Igas inimeses nägi ta oma wäenlast.

Kustumata elas ta ajus mõte, et teda ära-hävitada tahetakse. Igalt wastutulijalt täpavalootas ta noasjööki.

Ta elas toas, nagu mutt koopas. Ainult päewal käis ta kaupluses ja muude tarvituste pärast wälsjas. Ohtu tulekuga aga müüris ta enese oma kambri nelja seina wahelle.

Igal öhtul tassis ta woodi ise kohta, seit pärwal wöös keegi aksnast waadata, kus woodi seisab ja öösel kuuli läbi aksnaluugi saata. Öö läbi pöletas ta pliida all tuld, seit muidu wöös keegi korstnast sisse ronida. Iga päew uuris ta põhjalikult pöranda lauad ja seinad läbi — kas kuagil kahlast auku ei ole.

Kui teda keegi pidule kutsus, siis wabandas ta end ikka ajapuuduse ehk mõne muu takistusega. Õs aga naeris endamisi: — ei lähe korda!..

Ta muretsetes omale suure hundisarnase koera ja sidus selle poolleversta pikkuse paela öueukse külge. Kui aga ühel pärwal koer paela otast kadunud oli, siis oli Narmas kindlas arwamises, et see mõrtsukate töö on.

Kooliöpilastele rääkis ta iga päew:

„Te ehk imestate, kuidas ma üksi siin koolimajas elada julgen? Ma ütlen teile, selles ei ole midagi kardetavat. Wargaid ja mõrtsukaid mina ei karda. Kui neil oma elu armas ei ole, siis wöiwad nad tulla... Olete te põrgumasinast elus midagi kuulnud?.. No wat, niisugune põrgumasin on minul olemas. Mitte niisugune, waid tuhat korda hullem. Ja niisugusi ei ole mul mitte üks, waid kümme tükki. Niipea kui waras ust puudutab ehk niisuguse koha peale astub, kuhu astuda ei tohi, lendab ta puruks ja näruks. Ja pealegi on mul elektriga kõik nii sisse seatud, et ma juba kaugelt kuulen, kui keegi öösel maja lähedale tuleb... Siis teen salaluugi lahti ja panen talle piraka ära. Ja kui ma tänaval kain, on mul ka wäike põrgumasin taskus. Juhtuda wöib nii mõndagi ja siis on hea, kui sul kohe sõjaväest käes. Muidugi on mul ka tubli rewolever taskus, kuid see on põrgumasina körval lapseasi!..“

Ja seda rääkis ta ka igal parajal juhtumisel kaupmehese, perenaisele ja kõigile kellega kokku puutus...

Ühel tormisel ööl kuulis Narmas koolimaja ümber sammusi ja könehäälist. Ta kohkus.

Teraw külsm uss wingerdas kehast läbi ja juukste alune lõi märjaks.

Raskelt koputati ukse pihta.

Narmas kahmas kirwe ja kükitas pliida varju.

„Kes on?" hüüdis ta häällewärinat alla nates.

„Politsei!.. Tehke lahti!"

„Lahti ma ei tee. Kui te politsei olete, siis tulge homme walges. Gösel ei lase ma kedagi sisse!"

„Tehke lahti! Muidu murrame ukse maha!"

„Katsuge murda!.. Lendate kõige uksega õhku, nii et pilpa puru taga. Mu põrgumasin juba nalja ei mõista!"

Natuksedeks ajaks jäi õues waikseks. Siis hüüdis keegi uesti.

„Tehke uks lahti!.. Muidu wõib teil asi pahasti minna!.."

Narmas läks julgemaks. Ta karjus täiest kõrast.

„Kasige minema!.. Ma tunnen juba, mis politsei seal on!.. Kui ma kolmeni loen, ja kui te siis kadunud ei ole, siis waotan ma nupu peale ja te lendate ühes masinaga põrgu... Ma ei te nalja!.. Üks... kaks... Ma annan teile nõu ära minna... kaks..."

Keegi kirus wäljas ja rasked sammud kauge-nesid maja juurest.

Narmas öörus heameele pärast käsi. Asi oli ke-nasti korda läinud. Need olid kindlasti masuuri-kud, kes ta elupäivi lõpetama tulad... Aga, wõta näpust. Ta mängis neile toreda wiguri...

Hommikuul kui Narmas alles woodis pikutas, ilmus politsei.

Ta korter tuhniti läbi, kõik arjad põörati pa-hurpidi ja otsti piinliku hoolega läbi. Wõeti kaasa paar plekk kasti, gummitoru, subkrutoos ja veel muud rämpsu, millesse nime ei teatud anda.

Narmas oli kohkunud.

„Aga jumala pärast, mis kurja ma olen teinud... Mida te otsite?.. Mul ei ole ju midagi... jumala eest..."

„Ei ole! Nüüd ei ole, aga öösel olt. Nüüdトイ-metasite oma põrgumasinad körwale! Tunneme!.. Aga nii kergesti te ei päae!.. Politsei ähwardamine ja sõjariistus wastuhakkamine!.. Tulge kaasa!"

Ta Narmas viidi politseisse.

*

Paari nädala pärast sai Narmas ministeeriumist ametlike paberit, milles teatati, et ta kooli-čpetaja ametist wabastatud on, kui isik kelle käite lastekasvatust ei wõi usaldada.

—o—

Meie „peenemäst“ hõlbit.

Ühe kõrgema riigimehe pojakesel on sünni-päew. Isa kingib poissile muude asjade hulgas „kir-bukiikri". Ohtul on wõõrad. Poiss käib nina püstti wõõraste seas ringi. Wiimaks wõtab ta „kiikri" taskust, astub ühe fügawast dekolteeritud proua juurde ja ütseb:

„Tanta, anna mulle üks kirp, ma tahapan tegu selle toruga waadata!"

—o—

Wälissaadiku Madis Mühaka kiri naisele.

Mundekarlu wieteistkul seleku pääwal 1925.

Odell „Willaforentu".

Armas Kadri?

Tulen sind teredama ilma silma nägemada ja käaga katsumada ja teadan, et ollen köhale joudnd siia Mundekarlu wabariiki ja olle asunt oma ammetikohust täidmissele. Söitsin sia suure kolmetru-balise parahoodiga otsekohe läbi Kotlandi ookeani, kus laened mässawad ja nägin ka oma lihase silmaga seda kuulust Musta kaabteni, kellest on sul tehitud sünnipääwa albummi see tore laul. Aga Aga irmus ja kole oli se föid. Kasja tead missasi on üks ookean, ei tea. See on üks suur werplä-rakas, mis ilmasti mässab. Laened on nii ju-rakad, et sina seda otja ega akatust ei nää muudkui üks wee unik. Walaskalad, aikalad ja särjed uita-wad ringi nagu möörgajad Idukoerad ja püülawad sind ära neelda ja kallaist põle kuskil. Aga selle-peale waadamata jänin ma elusse, seit mul oli eastrakut kust ma kogu aeg nina wälja ei pistnud, seit parem on kui sa oma nina mette igapoole ei topi nagu ma nüüd wöön ütelsa.

Ogeaanist tosutasime läbi Sotsi kanaali ot-sekohe põmmdi Wähimerde. Wähimeri on ka suur meri ja seal elawad ainult wähid nagu mulle mu kaleeka, kes tsheki-Slawakia föidab seletada teadis.

Wähimeres tulin ka kaiutist wälla ja waadasin seda suurelisma ilu ja uhkust, no ikka teine asi kohé kui meil. Taewas on otse peakohdas ja täitsa sinine. Luuht on soe ja palaw. Juba eemalt paistis meile Idaalia rand silma, no ikke teine asi kohé peab ütlema. Kaugelt waadates paistab Idaalia nigü üks suur kollane sääre saabas, aga ligidalt näed kohé, et ei ole, on Idaalia mis Idaalia. See mun-dekarlu kus ma nüüd olen on ka Idaalias aga ta on iseseisw wabariik tewaktu ja tejure. Idaalias elawad idaalased, nad on keskmise kasuga ja ei pea nagu nähä saunaast suuremad lugu, nagu meie artlasedki ja sellest oogi se föona ideaal tulnd, see oo üks Ida ma komme.

Idaalaste seas leidub niiästi mehi kui naisi ja kõik nad oo selged idaalased ja wiskawad idaalalia keest.

Nad föowad magarooni ja see oo nii naljaka, et üks idaalias aeakirjanik oo selle kohta jutu kirjutand „Demakarooni" nime all.

Kõige ette linn idaalias oo wenetsia linn. See linn on ehitud keset suurt weeloiku ja tuletab meelde meie linnasi kewadisel ajal. Uulitsad on kõik well täis ja patseerimisest põle juttugi. Wangerdega woo-rimehi põle nähä, kõik oo lootsikuteega. Neid lootsikuid üttassee sii kramooladeks ja nendega oo kaunis lõbus föita. Sii oo peaaegu iga nädali kadri ja mardi pääew ja sissi peetassee maske pidu ehk idaalias keeli karwanaali. Idaalased oo kõik kõ-

Gori joonistus. E Isok'i puulõige.

MOODNE GENIUS.

„Ma ütlen sulle, sinust saab asja, poiss! — Sul pole ande põrmugi!“

wad laulu mehed ja siristavad ilmastilma mollipillidega.

Peale selle oo sii veel kaks linna Roomi ja Naapol. Naapoli linn on kuulsa Naapoljoon Punakaardi ehitud, aga wäga sita koha peale, just tulepurškawa mäe alla. Ühest tükist oo se hea küll, fest elanikudel ei ole ialgi tule puudust ja põle külma karta, aga teisest tükist? oo see jälle kaunis paha, fest sa oled ikka nagu prae panni peal. Praegu oo küll tulepurškaw mägi walitsuse poolt poikotti alla pantud, kuid ta wöib siiski ühel eal pääwäl purskama akata ja siis põle nalja. Rooma linn on palju suurem ja sellest ma ei räägi paeru midagi ja sellest ma kirjutan tulevikus ühe suurema roomani, see on uwitawam.

Mundekarlu on aga juba täitsa teist sorti oma oleku poolest.

Sii, scitsin ma sisse parawoosiga.

Wastawõtmas oli mind waksalis Mundekarlu kuningas oma prouaga ja terwe wamiiliga. Ma pidasin waguniaknast toreda kõne, mille peale kunigas kohe autu kutsus ja mind sisse palus istuda. Ma istusin sisse ja nägin siis, et see oli punaseristi autu ja tulsin jälle wälja. Siis istusime kuniga tölda ja sõitsime kuniga lossi. Töld oli selgest elavast öbedast ja ooste asemel olid eliwandid ees. Rahwas pillus meid lilledega üle aga üks lill oli nii kõva, et mul praegu kulm alles sinine oo, see oli vist üks närt sind apeližiini ois.

Kuniga lossis andsin ma kunigale kohe audentiku ära ja kuniga prouale ja tütardele kah.

Kunigas oli wäga rõõmus ja palus mind kohe troonile istuda ja jalga puhata ja istus ise pliidi peale.

Siis tehti siwa lõuna walmis ja me akkasime witsutama, no ma ütlen sulle Kadri, kus road. Ei ole sina neid eluaeg nuusutand ka mitte. Söin nii et förmmed willis. Siis ütles kunigas mulle, lähime wälja ma näitan sulle oma riiki, mis sa fest arvad kas tahad saadikuks jäädva wöi ei. Jutsnagu oma sugusega rääkis, no muidugi mõista saadik on ju ka nagu teise riigi kunigas ega seal põle kedagi, tal on oma instruktsioonid ja wöib iga silmapilk ära sõita ja siis oo näsatma ea kui jöda lahti. Weerand tunniga olsi meil kunigrift risti ja põigeti läbi keidud ja läksime jälle kuniga lossi. Kuniga loss asub ülemisel korral ja on kaunis suur tuba ühes sahwriga. All korral on waestemaja pandimaja lõbumaja wangimaja koolimaja restauran krik ja kiinu. Ja weel see kuulus mundekarlu mängupõrgu. Käisime kunigaga seal sees kah. Ei mingi sügust põrgut mina seal küll ei leind. Ei olnud kellegil seal saba taga ega sarvi peas, katlid ei olnud kah kus sees oleks keedetud, ainult suure laua taga mängiti kaarta raha peale. Löime ka kunigaga kampa. Siin tuli kohe wälja et kaardimäng põle riigivalitsemine. Mees muud ei saan kui kaotas. Et tal raha ligi pölnud siis pölnud küll see kaotus suurem asi ja ma lainasin talle ja sa Kadri ära karda ta lubas uued maksud elanikule peale panna ja mu raha jälle ära maksa nii et ma omaga ikka ilusti wälja tulen ja sa ära muretse. Peab ju ikke tiblamat olema mudu ei saa selle poliitikuga akkama see ei ole nalja asi. Ohtul keisime kunigaga kiinus aga et kõik platsid täis olid siis pidime seisuplatssis seisma ja kunigas oli oma piletid ära kaotanud ja teda taheti kiinust wälja pukseerida aja ma maksin ta eest ilusti ära ja selle raha lubas ta mulle ka kätte anda ja sa Kadri wöid mureta olla ilma rahata ma sealt ära ei tule ja kui ma ükskord puhkusel soidan siis toon sulle kaasa terwe pagasi täie nahku ja prilljanta ja tiamatka küll ma juba mõistan sa wöid mind usku. Ma ei tea külas see see õige kunigas on aja raha peab ta iga-tahes mulle tagasi maksma mudu katkestan ma temaga kõik tiblamatilised läbikäimised ja siis on

tal veel ullemi asi. Kui ma siin oma ajad kõik olen korda aiand siis lähen ma prassiiliasse aga milas seda ma ei tea praegu ütelda küll ma siis julle jälle kirjutan. Sõnis elu easti ja ära sa seal poistega hanttu akka lõöma ja kuigi lõod siis lõo nii et ma sellest ei tea ja teised kah fest see on üks suur skandaal ja plajmaas kui ühe kõrgema mehe naine alkkab poistega ümber ajama ja siis tulevad iga-sugused kuulujutud ja ma wõin ammetist lahti ka saada.

Sinu Madis, sündinud
Mühak.
Wälissaadik ja diblomat.

Please Selle: Aga need nahad ja kallid kiwid katsun ma tingimata kodu munserdada sa wõid loota.

—o—

Kadri Mühaka kiri oma mehele wälissaadikule Madis Mühakale.

Minu Madwei!!

Kõige päält — kudas tohid sa, kudas julged sa mind plameerida?! Kudas julged sa minust arwata niisuguseid attribuute wõõraste meesterahwaste suhtes?! Ja kuigi ses mainitud suhtes midagi passeeriks siis oleks see juba nii kompaneerit et fest ainult sinule kasu tuleks. Ent kas sa ei tea et naisterahwad wõiwad ka riigiasjades oma mõju maksma panna. Ja kui ma ses mainitud suhtes ka kellegiga kurameerima peaksin, siis ainult subjektidega kellel on teatud mõju riigiasjes. Ent see ei ole aga mitte kriitiseerimise wäärt waid ennem pead sa mind tänamas ses suhtes, fest sellega käib käskäes sinu karjer!!!

Wu kompanee? (Saad aru?)

Eriskummalise huviga lugesin sinu kirjeldusi mis olid pühendet reisjuhtumistele.

Mul on wäga hää meel, et oled jõudnud terwena oma koosse!

Kuid mis mind mainit suhtes erutab on fakt, et sa kuningaga liig familiärjelt talitat. Soovitaksin sulle rohkem aplombi ses suhtes, fest meie aeg on ikkagi demokraatlik ja kuningad on kootanud oma renomee.

Liig suurt psükoologilist ja füüsillist wastutuleku kuningate suhtes ülesnäidata ei ole modärn ja ajakohane.

Lihhtsalt peab see asi käima!!

Loodan, et sa mu näpunäiteid mitte silmist ei lase waid nad südamesse wõtad, nagu seda senini oled toiminud.

Eriti aga niisuguste wäikeste kuningatega, nagu seda on üks Montekarло kuningas, ei maha end diskrediteerida.

Mina isiklikult elan wäga waiksel ja igawalt.

Banketid ja muud kõrgema seltskonna elu-awaldused on pea täiesti pääwakorralt kadunud. Ainsust paar korda nädalas tuleb ses suhtes midagi

Eichwaldi joonistus, Isoki punlõige.

TRUUDUSE GARANTII.

— „Adeliine, sul on halb lehk suus.“

— „See on sellepärast, et mind teised ei suudleks.“

— ts.

ette. Ja seegi on nii balagaane, et punastama paneb.

Mõtle ometi, hiljuti oli meil suurem bankett ja see oli niisugune, et tuju ainult rikkus selle asemel, et seda ülendada.

Mul oli töest piinlik sääl wiibida.. fest kujusta enesele ette — sõögilaua taga, kus kõik riigimeeste poheemkond koos, pühib keegi suurkaupmehe frouta nina laudlina sisse.

• Ta pühib nina laudlina sisse, kuna selleks ju ometi safrätikud olemas on!

Kell wõrashans! Mis sa ütled selle kohta?!

Ja üks endine minister torgib hammast slipsu nõdelaga, kuna tikutops omal nina all!

Ma olin äärmeneni üllatet fest ebamugavusest. Kuid nähtawasti oldi sellega harjunud, fest see ei kutsunud põrmugi imetlemist eile.

Ja niisugused ebaestetilised on ses suhtes kõik need banketid.

Aga et sa juba kõrgemasse sääridesse oled kistud, siis pead sa nad kaasa tegema!

Mõtlesin kord, sellekohalase ettepaneku peale, lastekaitse ühingusse astuda, et wähegi waheldust saada, kuid jätsin selle kawatsuse, sest minusgusele kõrgema isiku frouale ei passi see ikka hästi.

Et sul nüüd tihtilugu kõrgemais ringkonnes keerelda tuleb, siis pane suurt rõhku selle peale, et sa end tarwileiselt ülal pead. Näituseks, kui sa föögilauas istub, siis föö ainult seda, mis su ees tadrekul on. Ja kui see tühi on, siis ära wöta mitte naabrite tadrekust lisa, waid oota, kuni sulle uus ports tuuakse.

Kui sa lewakanikale wöid määrid, siis ära pane kanikast mitte pölwpeale, waid pööra tadrek kummuli ja pane leiwakanikas tadreku põhja peale.

Wöist ehk raswast nuga ära pühi mitte kuue hõlma külge, waid selleks on laudlina.

Pudelist ära joo, waid kalla klaasi.

Kui niisugune toit sulle ette tuuakse, mida sa enne näind ei ole ja ei tea, kuidas seda süüa, siis tee wahapeal suitsu ja oota kui teised fööma hakkavad, et sa ta tarwitusewiisi tundma wöiksid öppi.

Suitsu otsad ja tikud ära pillu mitte parandale, waid pane nad ilusti kohwi tasji alusele.

Ära föögi laua taga wilista ega ümisse, see ei ole bonton.

Kui sul palav hakkab, siis ära tee särginööpa lahti ja ära aja kuube seljast maha, waid palu mõne daami käest weierid ja lehvita sellega sesuhetes.

Ära nii palju föö, et sa suure waluga laua tagant ära pead jooksmata.

Ära ka mõnda paremat toidutükki omale jalaja tasku pisti, sest see wöib sul tanttu ajal taskust wälsja kukkuda ja see pole mitte bonton.

Kui sa tantsumi lähed, siis ära aja mitte käit naisterahwa pöue, waid tee seda pärast, kui tants läbi on ja te kahekesi olete.

Teretamise ja tutwustamise juures suude ainult naisterahwaste käsa, meesterahwaste kätega ära tee seda mitte.

Kui sa wässind oled ja puhata tahad, siis ära istu mitte föögilaua äärele ega ka mitte ära kükitä nurka maha ja ka mitte ära istu mõne froua pölwle, waid otsi tool.

Kui sa seitskonnas oled, siis ära kisu mitte saabast jalast ära ja hakka konnasilma nokkima, waid tee seda kodus.

Kelneritele ja uksehoidjatele anna jootraha, kuningatele ja ministritele ei ole waja seda teha.

Kui sa kusagile tappa lähed, siis wöta müts maha ja ütle ikka tere. Ka palitu wöid seljast maha wöötta.

Ma arwan, et sa mu näpunäidete järelle talitama saad. Ma olen sulle küll ka waremalt sellekohaseid instruktsioone and, kuid oma suure tegewusekawa sees viibides kipud sa neid tihtipeale unustama.

Sedapuhku siis hääd jäßenägemist!

Loodan, et sa oma sõna nahkade ja kalliski-

wide suhtes pead, sest ma ei taha mitte halwem olla kui teised sinu kollegade frouad.

Nägemiseni! Katrin Mynchack.

N. B. Kurameerimise suhtes wöid end täielikult rahuldada. Ma tean juba, mida ma edustan. Kõik läeb sinu kasuks.

Seesama.

Ärakirjutanud Gor i.

—o—

Sõdurite keskel.

H. von Käkk.

„Kapten“ Simson lükkas tühjaksöödud supikal kaika alla ja algas:

„Et missugune on, tiate sie asi, kui meie sin, teate, praegast istume üleüldse, wiltsaapad jallgas, fööme riisi suppi ja mis on ehk kudas... Aga tuleb nii, et kas sa mu pärast, kurrat, wöi mistahete, teat, et waata, miks inimese o' emine peab niisuguses alamas järgus olema, et, kudas ütelda, nagu — üks-kõik, mis... Wötame näituseks, et praegast on üks nihuke asi, mis ma ütlen, Jumala iest, ma ei waeta, wötame üks saabas. Jaa... Kas teie arvate, et üleüldse nihukest saabast, kui meil praegu jallgas, kas nihukest saabast igaüks tiab? Mis? Waata, kaptenil isegi, teat, p'tkad teised jallgas, nagu suusad, nii pitkad, kurrat, et ei saa tantsida mette. Ja miski ei ole ära teha, jalg nihuke... Aga mina olen näinud inimesi, kellel midagi, kudas ütelda, hariduslist seisust ei ole ja kes saapaid ka ei tunne. Sugugi ei tunne... Wot, kus asi on! Ja wiel kus? Testi maal!... Jaa... ggnnahh!“

See hõne wöeti suure waiku sega vastu. Söögi ajal muutus weltweebel harilikult abstraktileks mõtsejaks. Tema puudutas oma kõnedes mitmesugused probleeme ja filosoofilisi küsimusi, mis mitte igakord kerge ei olnud arusaada, sest weltweebli stil oli natuke raske. Sellepärast jääwad wanemad mehed, nagu kaprall ja sepp waikselt kuulama, isegi noored kirjutajad jätid oma hariliku plära ja katilde juures kolistamise seisma ja küsijid tasa üks-teiselt:

„Kas suitsu on?“

Weltweebel lükkas supikatla enesest eemale, pistis lusika tasku, wajutas oma punase, tursunud rusika peale pöse ja jää mõttesse. See mõtete tung elustas weltweebli nägu: mina läks punasemaks, silmad käisid, nagu midagi meeldetuletades, ringi, ots tömbas end kipra ja sigrus jälle siledaks, kusjuures kübar tema pea peal edasi ja tagasi hüppas. Weltweebel otsis oma minewikust töendusi nende mõtetele, mis ta ülewälpool rääkis ja jutustas järgmiselt edasi:

„Et nihukeses raskes olemise ajas ei ole ma wiel, teate, inimesi näind, kui ma ühes kohas Pärnumaal nägin, ja... mmtts. Asjalugu oli järgmine. Meid komandeeriti talvel, 1919. a., Pärnumaale rie jalaseid ja aisu tegema, teate, ministriumi asi, tarbepuud ja n. e. Noh, wötsime 40 miest

kaasa, sõitsime... Kudas, kurrat, selle koha nime oli? Ggnahh!.. Risti jaam!! Sõitsime Risti jaa-ma juure... Asjalugu oli niuhuke. Sialt tuli wiel 30 wersta maale sõita, ilm oli kûlm ja niiske kole tuisk, et ei näe, kus nina ots on, Jumala iest. Meil oli üks niuhuke paber ühes, et igal pool kus meie sisse läksime, pidid inimesed meile kortli andma, süötma ja hobusega widama, kuju meile tar-wis oli, ggnahh. Küüdimehed olid waksalis was-tas, muud kui istu peale ja lase. Aga, kus hobused olid armetud, kurrat, wäikesed, Jumala iest, nagu kasid. Neid oli kuus miest rie peal, aga kas te'e usute, wõi mitte, kui meie kõik omad piibud tu-bakat täis panime, siis tulsi rie pialt maha minna: hobune ei jaksanud widada, teate, tuisatud tie... Söidame, söidame üle puole üö, kahel puol tied met sad, suod ja külasi ei ole miskit. Wiimati, juba hommiku paiku jõudsime ühte kesk suure metsa kohta, teate, wersta 15 küladest, seal pidi metas üks talu koht olema, kuju meid kortlisse osi määratud.

Söidame, teate, senna, — pime. Tuld ega healt kuskil miskit ei ole. Ainult üks suur puu maja ilma kõrtnata keset metsa. Toho, kurat! Läksime regede pialt maha, rühmaülem wöttis kortli orgeri wälja ja roniime läbi lumehangede, teate, maja juure. Saime maja juure, kõik otsani lumega kuos, waatame: majal ei ole üksi ega aknaid ies, tuul juokseb läbi... Mis kuradi lugu sie on? Lähendisse — wana üökull jookseb, teate, plarinal wastu nägu ja muud miskit. Läksime ikka senna tühja majasseisse, tegime tule maha ja suojendamise endid, seni kui hobused föid.

Suojendamise endid weidi ja ütlesime taatidele, et püörake omad aisd tagasi ja söidame külasse kortsit ottsima.

Sõitsime tagasi. Söidame ühte walu pikki met-sasi ja ei leia ühtegi küla. Wiimati, öhtupuole, saime ühte külasse. Lässime küüdimehed kodu minna ja läksime kortlit ottsima. Waatame, majad niuhkesed wiletsad, nagu soolaputkad, Jumal tiab, mes armetu rahwas sie on. Otsime, teate, suuremat maja, kõik sie piaast, waatame kõrtnat, aga kõrtnaid ei ole. Suits, teate, tuseb nende onnide siest läbi prägude ja katuse wälja. Niuhuke oli lugu... ja.

Kõnnime pikki külasi ja korraga leiamme endi iest lumehange siest ühe kõrtnaga maja. Ggnahh! Ma ütlen teile, et mis Jumala wagi, wõi kudas seda ütseda, et sie oli küll üks armetu maja, nagu wana loossilöödud konserwi kast, aga — kõrtnaga! Puust kõrtnaga. Arwame iseendi piaast, et siin elab mõni wallawanem, wõi muu suuremat mies ja sii peab kortli saama. Läheme maja juure ja naerame. Mis maja sie on! Sie oli, nagu sien lume sies, ainult õlekatuse tipp oli wälsas. Sie maja oli nii samal wilst wajunud, nagu meie sanitarkäru, mis lagunud rataste pial tallis seisab, madal teine, kurrat, tiwald lohakile, nagu mahlastud waresel... Nüüd, teate, otsime ült, aga ei leia. Maja tagumise seina sies oli üks auk, noh, mis ta wõis olla... üks 1½ arschinat kõrge, sie oligi üks. Senna oli

läbi lumehange üks tunnel juure kaewatud. Meie mürame, teate, ja kolistame, aga keegi ei tule. Hakkame, teate, tunnelit mööda ronima, käpu-kile, püsrid sellgas, üksteise taga, rühmaülem ies ja roniime. Äkki tuseb wanaeit ukse peale wälja, lüöb käed kokku ja ütleb: „Jesus, Jesus! Mes sabba sie mo tarre läwwa ehen om!” — ja paneb majasse putku.

Sel ajal olid, teate, kõikjugu sõjariistes rõow-lid ja wargad platsis, inimesed külades olid kõik ära hirmunud ja wanaeit arwas, et nüüd tuleb terwe rühm neid kuorima. Kolistame ukse lahti, roniime tappa sisse — sial inimesed platsis, naistel leivalabidad käes, wanamehel, teate, kerwes! Nali. Meie rääkisime oma luo ära, et nii ja sedawiisi, et kortest on tarwis, rühmaülem näitas suure paber kroonu pitsatiga, jäiwad ikka siis uskuma, panid labidad ja kerwed ahju taha. Mmtts!

Aga ma ütlen, mis maja sie oli! Põrandat, teate, ei ole, üks pori, wõi sawi, muud miskit. Aknad kahe ruutuga, mis nii suured, kui üks plotski paber, seinad siestpuolt härmatises. Ja siin-samas tuas olid wiel lambad poegimas, seapõrsad, teate, woodi all, kanad kumuti ääre pial, kurrat, üks olemine, et mis... Waatame, ahju ei ole. Selle asemel on sial üks, kudas ütseda, lie, teate — tuli põleb maas ja pada ripub ühe konkstu otsas ja kieb; suits tuseb kõik tappa. Sealsamas jälle paja kohal on kanad örrel. Senna, teate, jäime üömajale, sõime natuke öhtast ja wiskasime põ-randale puhkama.

Aga selle talu õues oli üks saun, teate, wõsa-sies. Sie oli ka üks wiguri saun, kaks ust ies, teate: ühest käiwadisse, teistest väissa. Uhke saun niuhuke!.. Meie, teate, kolissime sennaisse elama. Päewal käisime metsas tüöl, öhta olime saunas. Meie kamandos oli üks Tallinna Sikupilli poiss, sie widas puid ränka muodi koddo ja küttis wäge-wasti sauna. Tema oli, teate, meie kokk ja kodu-hoidja.

Tuleme, teate, mõni öhta metsast koddo — saed, kerwed sellgas, ilm on selge ja kûlm, waatame, mis kurrat sie on!? Kõik kûla suitsu ja auru täis... Tuleme ligemale: sie oli Sikupilli poiss, kes sauna küttis! Öhtati wõtsime endid pärast süömist riidest lahti, wihtlesime ja magasime laaval hommikuni. Korrapidaja sie wiskas leili. Ggnahh! Niuhuke oli sie asi.

Aga tasutaat, teate, jäalle kartis, et meie sauna ärä põletame ja kui kedagi sauna ei olnud, kiskus tukid ahjust vässa ja pildus lumeisse laiali. Ja sellega oli suur tegemine: iga öhta kiskus ta meie tule ja puud lumesse. Ei olnud miskit ära teha, koputasime wanale sauna kasuka peale ja wiskasime käppapidi ukkest vässa.

Nii oli sial elu. Kõik talwe tegime tüöd. Igaw oli, teate, selles waeses nurkas elada. Rahwas niuhuke hirmunud ja rumal, pidusi mingit ei ole, mis sa tied? Kûla pitspallid olid, aga, teate, ha-ledad... Rahwa seas oli sial niuhuke pruuk, et saa-paid ei tuntud. Jumala iest, meie elasime sial üle

Gori joonistus. E. Isok'i puulõige.

Siseminister K. EINBUND.

nessa kuu ja selle aja sies nägin mina ainult ühed saapajärsed. Saapaid nemad ei pruugi. Neil on selle asemel ~~kahed~~ wiisud: ühed on pajukuorest, teate, argipaewa jaoks, teised — lõhmusekuorest, pühapäewa tarvis. Koige suuremal luol lastakse pastliga tantsu. Mõnikord ikka käisime neil pidudel ka ja waatasime seda olemist ja asja. Sikupilli poiss olid omad, peenikesed botinkad jallgas, pea, teate, kammitud, — ilus mies. Tema tegi siel eitedega suurest lõbu. Teda raiska ei saanud õhtatel külasse piima järele lasta minna, ikka tuli ilma tagasi. Tema pani piimakapa wälja lumehange peale, see läks lauta tüdruku juure ja seni lakkusid koerad piima kapast ära. Ja... mmtss. Mot, misugune oli lugu.

Wiel on üks asj, mis seal on, et nemad ei pruugi hobuseid. Neid on terwe walla peale, teate, paar hingi. Kõik tüö teewad nemad härgadega. Kunnawad, äästavad ja soidavad, kõik härgadega. Kurrat tiab, mes rahwas sie on! Ühekorra, teate, oli meil niisugune arwamine, et wõtsime ette härgade sõitu proowida. Oli uue aasta päew, teate. Meie olime kõik saunas, Sikupilli poiss sokutas külast paar toopi samogonni, kõik olime rõõmsas tujus... ja. Wõtsime mõttesse, et tarwis on uue aasta pühad ka kiriku sõita, mis kuradi pühad sie muidu on. Aga kiriku juure sai 14 wersta. Mis teha? Läksime wanamehe juure ja käsimme härgad rie ette panna. Wana käis meie juures saunas ka, oli, teate, natuke wintis. Meie maksime temale 100 marka ja muud miskit.

Wana pani härgad ette, sõitis sauna ukse alla, komando istus peale ja sõit algas. Soidame, teate, toredasti, härgad jooksevad, kui hullud. Rühma-ülemal oli wiin kaasas, rüüpasisime pudelist, anname wanale ka. Sie kurrat hakkas weel enne laulma, kui ta kiriku sai. Niipea, kui meie wõsa lähedale jääme. Läksime rie pealt maha, lõikasime lepikust suured malgad kätte ja hakkasime härgadele, kurrat, selga loopima! Kus härgad juoksma!.. Wana-mies, teate, ei jaksa neid enam pidada, ohjas ei ole ka ja härgad jooksid tie pealt räbastikku, üle selja lume sisse, ainult sarwed, kurrat, olid wäljas. Mis teha! Tasjisime nad siast wälja, panime tie peale ja sõitsime edasi.

Nii viisi jääme kiriku juure, aga jumalati-nistus oli juba läbi. Meil oli härmoonik ligi, pa-nime pilli hüüdma, sõitsime kolm korda ümber kiriku ja jälle kodu tagasi. Gnannahh! Nihuke oli sie aju...

Ja nii elasime meie seal, selle pimedä rahwa seas puol aastat ja reisisime pärast wiel pikalt ja laialt Jesti maal, aga niisuguses olemise järgus ei ole ma inimesi kusagil näinud, kui seal.

Et kas ei wöiks walitsus mingit korraldust teha, kudas nende riide warustust parandada, wõi luomade inwentaari, teate, kudagi... et nende elus ka. kudas ütelsa, üks paremus tuleks ja üks hariduslik fisharmoonium nende waimus wälja lööks... Muidu, teate, kahju waadata, iestlased, aga elawad wiel armetumalt, kui setud, wõi mis..."

* * *

Westweebel jäi wait, wöttis tubakakoti wälja ja hakkas „Postimehe“ sisse plotskit keerama.

—o—

Mõjuv põhjus.

„Pagana külm on teil siin! Te ei küta wist sugugi?“

„Kütame küll, aga teate — meie abjurukütja on üks endine tsirkuse tulefööja!“

Aja kajad.

Uus valitsus ju ammu pukkis,
kuid waikset, nagu jänes rukkis
ta istub, juhib oma tõlda,
mis weereb mööda riigi põnda.
Meil austakse traditsiooni,
et valitsus deklaratšooni
loeb ette deputaatidele
ja kogu delegaatidele,
kus seletab ta oma mõtted
ja kavatšusi, ettemõtted,
uut riigivankri sõiduplaani
ja valgustab oma ekraani.
Kuid Päts, ei tea ma mispärasst
ei ole toimind mingit säärasst.
Kui peast raske deklareeri',
siis wöib ju paberilt ka weer'i.
Eks Uluots lööb köne walmis,
kas lihtsas proosas ehk ka salmis.
Teab seda Soans ja ka „Kaja“,
et palverkirja kirjutaja
on parem ta kui Rooma Nero —
ei ole Peegesus nii Peru!

*

Wiistuhat wäikest ilust juuti,
Ukrainast siia uperkuuti
nüüd varsti tahetakse tuua
ja siin neil' kaunis kodu luua.
Neil waesekestel seal on täbar
ja pahasti käib wäike käbar.
Meil aga siin kui paradiisis
wööid püherdada suhkrus, riisis.
Me oma lastel jätkub tshekist,
mis teawad nad suhksru „mekist“?
O, tooge ruttu juudid siia,
siin ammu ootab neid Messia!
Weel tooge hotendotte, kahwrid
ja awake neil riigi sahwarid.
O, koguge kõik „wäätid“ siia,
o, ärge laske mujal' viia!
Me oma lapsed a'awad läbi,
nad süüa wöiwad sammast, käbi,
ja kui neil auku järawad palged,
ja kui nad nagu tohud walged,
siis Palestiina minna wöiwad,
seal sirutada wälja koiwad!

*

Taewaloatuses hiljuti veel paljud Marsi
nägid komberdamata kahtlaselt „paraadi marssi“.
Ja nad mõlesid, et wana soja jumal
ettewalmistusi teeb kuu peerutule kumal —
wimise wöimaluseni end warustab, mobiliseerib
ja maa peale tormab siis ja selle okkupeerib.
Aga Mars wist „Päewalehe“ kardamöösi kartis —
need on hirm sad poisiid, kui nad kord asartis!
Nüüd on aga, nagu kuulda, tulemas uus häda:
puruks pudened Saturnusef on röngas wana, mäda.
Röngas see Saturnusele oli pandud ninna,
et ta õmaruumi mööda kolama 'i saa minna.
Nüüd on aga röngas katki ja Saturnus prii

Gorigjoonistus. E. Isok'i puulõige.

Kohtuminister Jaak Reichmann.

ja Maakera pool' ta tormab hirmus kiiresti.
Tema järel lonkab kuu, Weenus ja Jupiiter,
nende järel lendab päike, käes tal „kirbuskiiker“.
Teisest kühest tulewad Põhjanael, Neptunus,
wäike wanker, wirmalised, Merkurius, Uraanus.
Ülehomme on nad siin ja siis wöib näha neid
„Meie Matsi“ kontoris, kui huwitab see teid.

*
Mis on just saand, amnestia?
Elektriwannis pesti, ja?

Gori.

—o—

Oige vastus.

Kooliõpetaja tahab õpilastele Eesti konsulaatide tegewusest wööral mail aima anda. Et oma jutustuse vastu wäikeste kuulajate seas huvi äratada, mahutab ta küsimise järgmisse: „Ütteleme, keegi lendur wötab teid aeroplaaniga kaasa. Peale pikka sõitu lajeb ta teid 1000 wersta kodumaast eemale, täiesti wöörale maale mahha. Mis fuguse asutuse te seal kõige pealt üles otsite?“

Juku töstab käe üles.

„Noh?“

„Haigemaja!“

—o—

Korrektur.

Hans Pintsel on kunstnik. Ta on kahe viimase kuu jooksul olnud realist, naturalist, dekadent, impressionist, ekspressionist, dadaist, jälle naturalist ja nüüd on ta midagi hoopis uut. Kõige modernimat.

Ta maasib walaskala sünnipäivi, kaktuse karjatusi, telegrafipostide enesetapmisi, kaelasideme wärinaid ja muid sügawmöttelisi asju.

Kord sai Hans Pintsel kohvikus suurlihuniku Rupski prouaga tuttawaks.

Peale kolmat kohvitassi tegi ta prouale eitapaneku tema konstitöid waatama tulla.

Peale neljandat tassit kohvi oli proua sellega nõus.

Konstitööd meesdiid prouale wäga. Ta oli waimustatud äärmuuseni.

Seda silmas pidades sõnas Pintsel oma pehme, meeldiwa häältega:

„Austatud proua! Mul on peas üks suur-pärane ja geniaalne idee, mis wäljapääsu otsib, et firendawate wärwi leekidena lõuendile aseneda. Ma tahsin nimelt maalida pilti, mis kujutaks Aadama ja Eewa patulangemist paradiisis. Aadam on mul olemas — selle mehe maalin ma õse-eneese järgi.. See peab olema liha minu lihast ja weri minu werest. Eewat aga ei leia ma kusagilt. Kas te, austatud proua, ei tahaks mulle ses suhtes üht wäikest wastutulekut teha. Te olete nagu sündinud Eewa. Niisugusena olen ma teda oma waimusilmade ees ikka näinud. Andke oma jaataw wastus ja te olete eluks ajaks suremataks teitud! See on teie poolt ilus ohver kunstialtarile, mida ajalugu ei unusta!”

Proua Rupskil oli soe süda kunsti wastu ja ta ütles ja.

Koim nädalat töötas Pintsel täie energiaga. Siis oli pilt peaaegu walmis.

Ta nägi niisugune wälja:

Eelplaanil hiigla hunnik halli materjaali, milles tikerkaarina laiad pintslitõmed läbi jooksid. Keset pisti kaks nülitud inimesesarnast olewust, mille kehad täis siniseid, rohelisi, kollaseid, punaseid ja lillasi lapikesi. Üks neist kogudest oli enesele jala kaela tahta pannud ja wahitis suure warba wahelt jöllis hobusefõlma kurwalt ja nukralt, jumal teab, kuuhu. Teise näol peegeldus äraräkimata hirm, ohastus ja meelegeheide.

Kui Pintsel viimast wärwiplärakat pildile tähis kinnitada, pörutati tugewa rusikaga ukse pihta. Kohre selle järele astus suurlihunik Rupski ateljeesse.

„Aha!” mürises ta wihaselt, kuna ta näine alasti tuba mööda ümber jooksis ja särki otsis.

Siis astus Rupski lähemale ja waatas uuriwast pilti.

„Mida see sehkendus kujutama peab?”

„Üks neist kahest siin pildil olen mina, kuna teie proua on!” pomises Pintsel wärisedes.

Rupski wäristas pead.

„Ei ole sarnadust põrmugi!”

Siis tõmbas ta taskust tabasise kantsiku wälja ja masmeeris sellega weerand tundi mõlemaid konsti-jüngrid. Laskis siis wördsewa pilgu pildilt kannatajate peale ja sõnas rahuloldawa muigega:

„So, nüüd on sarnadus täielik!”

M—e.

—o—

Riigivanema õnnetu autosõit.

(Mitte vastlasõit.)

Meil ei ole autodega õnne. Wist sellepäras, et me autonomia vastased oleme ja automaatia põeme. Autod meil ei „wea“. „Waba Maa“ toimetusel on praegu üle 200 üherattaga auto Wenemaal, kuid autorid pühkigu suu puhtaks ja sõitkui wõi pa-berikorwiga — kätte neid autosi sealt ei saa. Wene autokraatia ei anna. Minewal aastal sõitis taewa-liidi auto „Café Lindeni“ ees telegrafiposti otsa, et teleografi teel edasi lennata, kuid jäi ankrusse, sest mootorisse oli wist keegi „saufer“ bensiini asemel samagonni walanud. Hiljuti lendas põlewa kiwi ministri auto Kopli tramwai otsa ja põletas nina ära. Ja nüüd, 6. weebruari öösel, oli õnnetus riigivanema autoga. Auto lendas wastu laternapostti ja feesistujad, riigivanem K. Päts, ex-minister A. Birk ja realskooli direktor (iga kriisi aegne haridusministri kandidaat) N. Kann, kukkuksid autost wälja, kes kergemalt, kes raskemalt wigastada saades. Pörutada said aga kõik. Riigivanema „poolametlik“ häältekandja „Kaja“ arvab, et õnnetuses kas libe tee või autojuhi oskamatus sündi on.

Meie kõik, kes me püsiwast ja kõikumata wälitusest lugu mõistame pidada, oleme kurwad selle juhtumise üle, kuid me trööstime end sellega, et see pörutus viimaseks jäab ja sellesarnameid õnnetusi enam ei juhi. Ka kõige wähemal pörutusel wõiwad wahel pörutavad tagajärjed olla.

Riigivanemale aga soovitaksime mitte libe-dale teele minna ja juhtimist mitte igauhe hooleks jätta. Juht peab oma tööd tundma ja tal peab kõwa käsi olema. Ka wõiks „Walve Lii-du“ jälle unehaigusest üles äratada, et ta autode järele rohkem walwaks — ta ju selles asjas spetsialist.

*

Pärnu linnawalimistel on sakslased kõige rohkem häali saanud. Nähtawasti on Ammende suhkur paljude waliijate südamed ära sulatanud. Noh, pärnlased saawad ehh nüüd jälle hulga aja järele „odavat“ waisitsust maitsta. Kui kõik hinnad langevad, peab ka iseeneestiki mõista linnawalitsuse hind langema!

Iron Ducke.

„Kas te ei tahaks täna öhtul teaatrisse tulla. Mängitakse pörutawat kurbmängu...“

„Mistarwis teaatrisse? Mul on siin tulumäksu leht nina all — ma, waatan seda!”

Drama.

Boby surm.

Nekroloog.

Tore poiss oli see Boby — töesti tore poiss. Toredad kehawormid, sale, painduv keha, musklid, mäherdu si iga Marathoni jooksja kõigest hingest endale igatfeks, särasilmad... Jah, need silmad olid wõimsad, pildudes kelmikaid pilke, nii mõneski teises silmapaaris samasugust sära esile manama — ent see küll on körwaline asi!.. Aga siiski — nii mõnigi silm omab küll kurbliku läike, teadmisele saades, et need särasilmad nüüd jääda-walt sulutud, et nende tumedate laugude warjult enam kunagi nii imelikke, südameshe tungiwaid ja seal magust arusaamatut wärinat sünnitawaid piiske ei lenda...

Jah, Boby oli tore poiss. Aga ta oli ka tubli, aus ja truu. Ja need on juba iseloomu omadused, milliseid praegusel ajal kohtades julgesti risti ukse-piida sisse wõib raiuda... Olles veel õppur, oli ta terwe õppuskonna au ja uksus; ta oli õppur, kedo iga õpetaja heameelega enda õppurina näeks: laimata, hoolas, tähespanija... Saades sellest aja-järgust üle ja astudes teenistusse, oli ta seal ja-maselt hoolas, usin, kohuseeadlik-täitlik — ühe sõnaga: tubliduse eeskuju. Kõike kokku wõttes oli kõige paremaid andmeid eelduseks, et ta oma ämetis veel kaua, kaua aega püsimaa ja ... õnjasoo seas „karjääri“ tegema saab.

Aga kõigest sellest tõmbas kriipsu läbi warane surm...

Jah, tema surm — see on see kõige suurem weidrus, saatuse kuri wöllanali, kurioosumite kuriuosum. Ühel soojal kewadepoolsel suvepäeval, kui ta üht üleannetut futuriistlike kaldolustega jä-nesemaita taga ajas, kes tiikus perenaise istutatud kapsataimi oma maitse järele „ümberpookima“, tornas ta kogemata waapsikute pesast üle. Te ju tunnete waapsikuid? — need on niisugused toored, tigedad olewused, kes grwawad, et nad sellega wõõrake, kes juhtumisi nende asukoha lähedusse satunud, endist kõige parema tunnistuse annanud, kui teda hästi walusasti nõelawad. Ja selle juures ei wali nad sugugi kohta, waid walawad oma kihwti häbematalt wälsja, kus juhtub. Kui Boby, nagu tähdendatud, neist üle tormas, tundsid kolm kõige ninakamat neist endid sellest wäga haawatud, et ta neist sarnase hoolimatusega möödanes ja ot-sustasid temale endid tunda anda. Nad tõusid lendu, tornasid Bobyle järele ja imesid endid pilguks ajaks tema selle kehaosa külge, mõva „istehohaks“ hüttakse. Boby karjatas vootamatuse päära ja pani siis, saba forgu tömmates, hullu kiirusega maanteed mööda kodu poole jooksma. Onnetuseks juhus talle siin vastu keegi politsei-isand, kes oli Issanda poolt õnnistatud küll paksu kerega, kuid jäneše werega... Ta kõrgas Bobyt nähes eesmese ehmatusega tee körwale mudalompi, fest ta mõttes tema hullu olewat... kuid ses, terwilese kasulikus, kuid külmas wannis, toibus pea, haaras re-wõswri... kolm pauku... ja, nagu ta enese

kiuste, trehwas ta seekord, wist esimest korda, märki — fest sellest oli juba küllalt, et wiia lõ-puse Boby paljutötawat eluteed!..

Jaa, aga tore poiss oli ta küll, see Boby — Lepiku peremehe noor, kollakate käppadega ja kur-gualusega must koer.

A. Sakalan.

—o—

Modern koer.

(Fakt.)

Isand A. istub föögimajas ja fööb seapraadi. Tema jalge ees „sitsib“ karwane koerapundar ja wähib oma peremehele hoolega näku.

Wahetewahel laseb isand laualt midagi maha libiseda, mille siis koer osawalt kinni püüab ja nii kaua juus hoiab kuni isand talle märku annab, et ta selle rahusikult ärä wõib tarwitada.

Isand B. waatab tükki aega seda naşa pealt. Wimiks sõnab ta isand A-le:

„Tubli koer, mis?... Üks wäga hästi öpe-tud koer, mis?“

„O, niisugust teist koera, kui see, ei ole terwel maakeral. Ta on targem kui keskmise haridusega inimene. Kui ma talle näituseks raha annan ja käsen teda poestworsti tuua, siis läheb ta kohe ja wiie minuti päära on worst siin!“

„No, see on nüüd küll natuke liialdatud!“

„Mitte põrmugi!.. Minu sõna selle peale!“

„Ei taha uskuda. Oleks mõni muu asi olnud — aga worst. Selle peale on iga koer mäias ja kui tal worst juus on, siis ta kaua seda juus ei hoiia!“

„Weame kihsa!“

„Hm... Ei tahaks küll uskuda!..“

Isand A. ja isand B. wedasid kihla.

Et isand A-l wähemat raha ei olnud, siis andis ta koerale 100 marka ja saatis worsti järele. Koer liputas saba, wöttis raha hammaste wahelle ja kadus.

Weerand tundi läks mööda, koera ei ilmu-nud. Pool tundi läks mööda — koera ei olnud ku-sagil.

Isand A. sai kärstituks.

„Lähime talle järele. Igatahes on ära eksinud!“

Nad läksid.

Koera leidsid nad Wiru tänawalt kangi alt. Tal oli worst juus ja ta kurameeris wäga wiisa-kalt ühe noore ilmasabata foksterieri „daami-kesega.“

„Muidu tubli koer, aga üks väike nörkus on tal,” sõnas isand A., „niipea kui tal ostust paarkümmend marka järele jäab, prassib ta selle plikadega maha!“

—x—

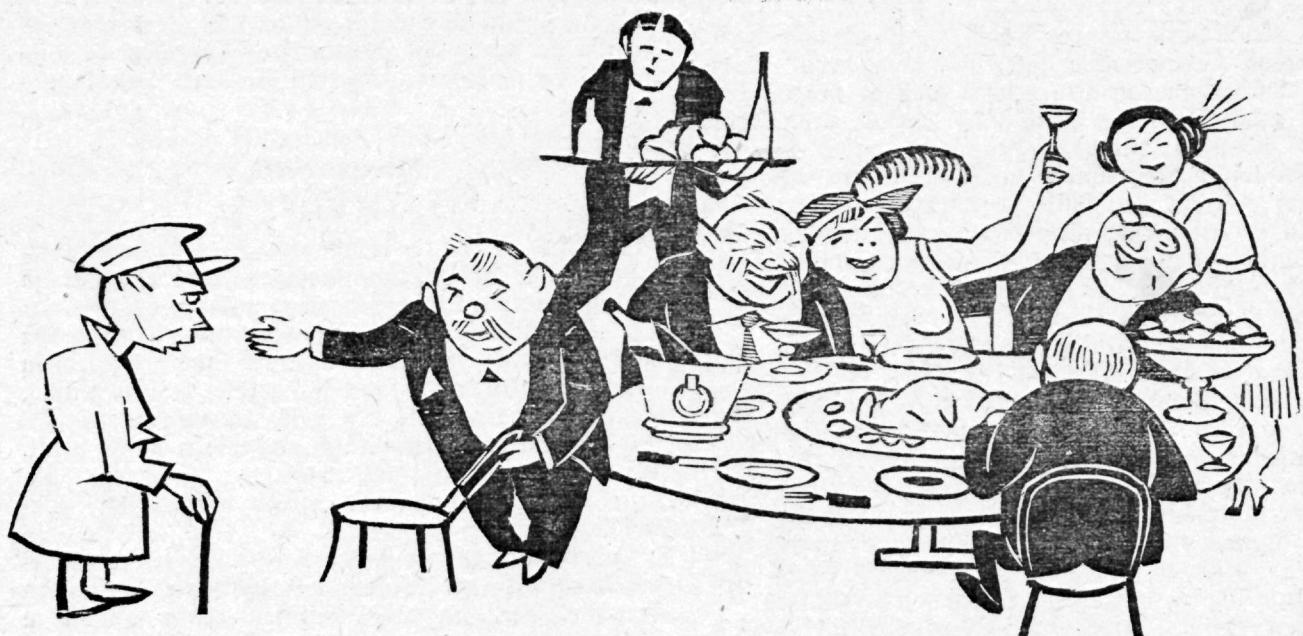
Koolis.

Kooliõpetaja: „Ara unusta, Sepp, et mi-mene on selleks ilmas, et teisi aidata!“

„Aga mistarwis need teised siis on?“

—o—

Gori joonistus. E. Isoki puulõige.

DE JURE PÜHITSEMINÉ.

„Ah sa oled wigastatud sõdur?.. Noh, sinu wastu peab tänulik olema! Sind ei tohi me täna mitte unustada! Tule, istu siia tooli peale ja waata wiis minutit pealt, kui me prassime ja lakkume!“

SPORT.

Tähtsamad ülesleidused Eestis.

Nagu meie väljamaa erikirjasatja Iron Ducke Pelgulinnast teatab, alla ülesleidja Jaan Tatikas järgmised uued ülesleidused teinud:

S p i r t o s k o p. Selle teravmõtteliselt konstrueeritud aparaadiga wõib kerge waewaga välja rehkendada, palju banketidel karastawaid jooke ära karastakse. Ka wõib selle aparaadi abil üles leida, kust see piiritus välja woolab, mis salakaubana Soome weetakse. Nagu kuulda on mõned mõjuvamad ringkonnad selleks samme astunud, et Jaan Tatikas oma ülesleiduse eest 50 witsa hoopi saaks.

T a k t i l u s. Selle aparaadi abil wõib ka kõige suurem miljonäär ja kõrgema klassi „edus-taja“ lühikese aja ja kerge waewaga kahvli tarvitamise ära õppida. Loodetavasti leiab see aparaat suurt tähepanu meie wärskete miljonääride ja vast aristokraatia juures.

C o r a f o n. Wäike westitaskus kantav aparaat, mis gummitoruga läbi ninnaugu peaajuga ühendatud wõib saada. Selle aparaadi abil wõib ilma peaaju waewamata kõige tühisemaid kõnesi ette kanda. Rahwasaadikute ringkondades tuntakse suurt huvi aparaadi wastu.

D u m - D u m m. Lihtne, aga ilus aparaat. Selle abil wõib iga täiskaswanud inimese mõistuse

suhkes sündimata lapsegaga ühe pulga peale viia. Loodetavasti wõtawad tuumakksulehe teksti kokkuseadijad „kirjanikud“ selle aparaadi peatselt tarvitusele.

N u l l i m e e t e r. Selle aparaadiga wõib kerge waewaga ka kõige suuremad sissetulekud nulli peale weeretada. Nagu kuulda on aparaadi „waesed“ miljonärid, kaupmehed ja marodöörid ära ostnud, et tuumakuks maksmisel sellega opereerida.

M a r g i k r a t t. Selle aparaadiga wõib ühe tunni jooksful mitu miljoni altkäemaksu wastu wõtta. Aparaadil on suur tulewik.

M ü r a f o n. Aparaat on väike, nagu tiku-toos, aga teen põrgu lamenti — wilistab, hulub, aewastab, kisendab, karjub, trambib, rõögib, süsib, wusiseb, raksib, paugub, köhib, rõhib ja teen hirmust mürgesit. Nagu kuulda tahavad ise seiswad sotsid aparaati Rootsi kroonide eest ülesleidjal ära osta, et sellega tööliste kasuji kaitsema hakata.

Kuulsal ülesleidjal on veel palju huwitawaid aparaate ja masinaid teoksil. Kui nad walmis jaevad, siis lubas ta meie kirjasatjat nendega lähesti tuuwistada.

Wörtshöne.

M e r e m e e s: „... udu oli nii paks, et lõime waia sisse ja sidusime laewa kinni.“

Gori joonistus. E. Isoki puulõige.

SOTSIDE WANEMUINE.

„Kui imekenasti see kuldne kannel ta käes kõliseb!.. Ma ei saa ainult aru, kas on see „Internatsionaal“ wõi tükike ope-rettist „Dollari printsess“, mis ta mängib!“

Wäijamäe nali.

Tranwai on tungil sõitjaid täis. Tahmane töö-line surutakse ühke daami rinna wastu. Daam saab äritatud. „Minge ometi tagumisele platwormile!“ ütleb ta töölisele.

„Minul üks kõik，“ wastab see, „keerake endid süs ümber!“

„Eust. Bl.“

„Kas te ei laenaks mulle wiistuhat marka?“
„Ma ei laina üleüldse enam kellegile. Mu on ses suhtes palju kurbi mälestusi!“
„Lubage, ma olen wiimane, kes teilt wõel saab!“
„Ei mitte wiimane, kes must wõel saab waid e simene kes ei saa!“

Meie ajal.

Willem Wusserdaja walmistas limonaadi ja muid karastawaaid jooke. Lühikese ajaga kaapis ta ilusa waranduse natukese kokku, sest kõik „weinid“ ja limonaadi sordid, mis ta lendu laskis, olid wõltsitud. Niisugusest edust julgustatud korjas ta ühel ilusal päewal kõik oma rahakopikad kokku ja ostis „keemikali suhkurt“, mida keegi spekulant talle odava hinnaga müüa pakkus. Et see „keemikali suhkur“ viimse wõimaluseni kihwtine aine oli, selle peale ei pannud Wusserdaja rõhku, sest ta sai selle odavast kätte, wõis aasta läbi jälle jõusti „wurtsu“ walmistada ja ilusaid pennisi sisse kaapida. Et joojad „wurtsu“ tarvitamise tagajärvel õige kergesti elunatukesest ilma wõissid jäädä, seda ei wõtnud Wusserdaja arwesse. Ta lõi ööd ja päewad „karastajat“ walmis, nii mis ludises.

Ühel päewal ostis keegi wäljamää ärimees Wusserdajalt suurema hulga „joolke“ ja andis Wusserdajale kauba eest pangatähе.

Kui Wusserdaja tähega pangast raha läks saama, ei antud talle pennigi, sest pangatähе oli wõltsitud.

Wusserdaja oli meeleteitel. Ta oli pea terwe waranduse kaotanud. Kirudes ja wandudes läks ta tuttava arskl juurde ja palus sellelt resepti kõige kangema kihwti peale. See kirjutas resepti ja Wusserdaja tõi apteegist pool toopi kõige kõlemat kihwti. Selle jõi ta ühe hooga ära, kuid peale väikest kõhuvalstu ei annud kihwt mingit tagajärge sest see oli wõltsitud.

Et aga ühes kõhuvalsga ka föogi-isu ära kadus, siis andis naine talle nõu paar päewa rõoska piima juua — see annab kohe föogi-isu.

Wusserdaja ostis turust toobi piima, jõi selle ära ja suri kihwtituse tagajärvel, sest ka piim oli wõltsitud.

Hen Ryk.

*

Pealinna wõõrastemaja arwe öö-päewa kohta 1921. a.

1 tuba	100 marka.
4 seina	à 10 "
1 ahj	20 "
2 akent	à 10 "
1 uks	10 "
1 wõtmeauk	5 "
Telefon	20 "
Selle tarvitamine	40 "
Hommikueine	50 "
Selle tarvitamine	75 "
Hamba ork	10 "
Selle tarvitamine	15 "
Teenija	50 "
Selle tarvitamine	150 "
Sissekirjutamine	20 "
Wäljakirjutamine	25 "
Jumalagajätmine	30 "

Summa 2563 marka 50 p.

Kuumutuste kurioosumid.

„Päewalehes“ nr. 36 on järgmine kuulutus: „Noor, haritud neiu soowib töölist tutwust raha-mehega, kellel sõiduhobune. Teat. slt. kuni 15. lkp. „Tisklik hobune“ all.“

Me kahleme, kas rahamees, kellel juba sõiduhobune on, weel „haritud neiu“ tutwust hakkab otsima. Ennen juba niisugune rahamees, kellel ainult ratsapiits on.

Sealsamas on ka niisugune kuulutus:

Börsfaalist pidult koju sõites läbi Harju tän., Pärnu maanteest Siiversi tän. on kaduma läinud üks smoking ja üks kollane naisterahwa soe särk, palutakse ausat leidjat hea waewatastu eest ära tuua.

No see pidi küll tuline sõit olema, kui kuued ja sängid maha aeti! Mist wastlasõit!

Iron.

Mõned küsimised ja vastused.

Kuhu on halastamata „Walweiit“ jäändud? Auto alla.

Millest wõib järesdada, et Wenemaal paradiisi ei ole?

Sellest, et ükski seal wiigilehega tagasi ei tule, küll aga biisami nahkadega ja kulla, hõbeda juveelidega.

Kui kõik hinnad langewad, miks katsuavad Tõnisson ja Piip oma hindu tõsta?

Selle peale ei tea midagi vastata.

Mis wahe on sahkerdaja ja Viru liblika wael?

Üks kardab protokolli, teine protorgooli. Kes on kõige wiisakam inimene maakeral? Pealinna ratsapolitseinik.

*

Kohila elu 20—21. a. talvel.

Oli kord tali, nii umbes paar aastat tagasi, kui Taewataat Kohila igawust märkas ja sinna tubli roodu tiblaasi saatis, neiude igawust eemale peletamia. Maat' siis elas Kohila alles elu, sõideti öhtul tibladega möisa pidudele ja hommikul peale puhkamist tagasi. Et aga kord needsinates neiud möisanaistega Sumera möisa sauna „poiste“ pärast nattima hakkasid ja seal mitte werine waid wesine lahing algas, vihastas Taewataat sauna uputuse üle ja ütles: „Ma tahsin tiblaide polgu siit Kohila maa pealt lootust ära kaotada, sest neiude lõbu läheb iga päew suuremaks.“ Ja nii sündis. Oh seda hulmust ja hammaste kirinat jaamas, mis siis sel äramineku minutil pealtvaatajaid salwas. Juba teist talvet leinawad Kohila neiud neid taga, sest neil meeldis ju wäljamää waluuta. Nii siis, neiud, kes enne möisates „balli“ peal poolalasti kemplesid, istuwad nüüd kotiriides tuha peal ja laulavad: „Eks sa heida karjane“.

Karoliine Mörö.

Pudrumäed Pärnus.

„Tuli mees ametisse panna, kes piiskari pudru sees pool aastat püherdas, enne kui sellest läbi joudis süüa.“

„Higistakse veel praegugi mõne pudrumäe kallal.“

Waata „Pärnu Kaja“ nr. 19.

Ah, kui palju on muinasjutte pudrumägedest. Ja ikka kaugel meile tundmata ja kättesaamata mail pidada nad olema. Ühed juhatawad lääne, teised idasse, kolmandad lounasse... Otsitakse, kuid ei leita. Olla tuntud isegi kanget pudrusööna otsimiste keerus, kuid ka seogi polla oitanud. Katsetud olla ka selle lõhma järel mägede poole minna — asjata. Ikka kohtanud otsijaid keskpunkt, kus pudrusöhn korraga igast küljest ninna karanud — kõdistades ja isu äratades. Mine edasi wõi tagasi ehk koguni teisse külge — ikka seesama. Ja ei leita.

Otsijate arvamised on lõhma üle ka lahkunud. Ühed räägivad — olla toores riisi pudru, teised — pooskörwenud odratangu pudru, kolmandad — hapuks läinud kartula pudru. Mine tea, kellel õigus...

— — — Ja nüüd korraga niisugune pörutaw ülesleidus: pudrumägi olla „Kaja“ teate järel Pärnu maakonnawalitsuse haridusosakonnas. Kui lähedas. Ja mine otsi veel mujalt. Oh seda õnne!

Mehed föowad seal seda ammugi ja aina nohisewad. Ei... Eta peaks sellest telegraferima kohे igasse ilma kaare... Põhjendamatad on olnud väited meie maa waesust. Mõtelge: see polew kiwi, raba ja nüüd need pudrumäed. Ja suured peawad need olema, kui nende läbisöömine aastaid wältab, wõttes arwesse fööja A. Tohvi isu ja 10—12-tunnilist föömist pääwas. Arwate, et liialdan tundide arwuga. Ei. Waadake ainult selle-sama A. T. polemisseurimist öpetajatega endistes „Kaja“ numbrites. Ja kõigi selle pudru, mille kallal nüüd higistakse, olla üks iseseisvate liider keetnud. Oh sa heidene aeg, peab fööma ja higistama... Na, ei see paku mingit lõbu... Wist on see keedis hapuks läinud kartula jätiste pudru... Noojah, ega iseseiswad ka paremat keeta oska, nagu paljud faktid seda on näidanud. Waene maa-sütlane!..

Jääb ainult trööstida, et pärast A. T. wõiwad tulla uued föojad, kes sedasama A. T. kohta ütlewad. Wõi saawad siis juba piima jõed ka jooksma?!

Aga.

—o—

Kunst ja teadus.

„Sots.“ kirjutab:

„Juuru metsaülem herra Pikkpaun, kes Sõrgla mõisas elab, nõuab kõigilt siippoolt metšawahtidelt, kes temale alluwad, et need talle igaüks ühe jäne se.

wõi tedre tooksid. Mis eest, ei ole teada, aga mõista wõib, et oma ülemale meeleteaks.

Sellega loodab metsaülem aasta läbi wärsket praadi saada, ilma et enesel oleks waja jahil käia.“

Sel Pikkpaunal on õige „tickpaun“. Ta pauna mahuks ehk veel mõni kärbseseengi ära.

* „Tallinna Teataja“ teatab:

„Ametnikkude hommikuste tööle hiljaksjäämiste vastu on, nagu kuuleme, mitmes ministeeriumis ja asutuses hakatud abinõusi tarvitama. Nii peawad mõnes ministeeriumis kõik ametnikud endi nimed ühes tööle ilmumise ajal äratähendamisega üles märkima. Pöllutööministeeriumis olevat korraldus tehtud, et silmapilgul, mil tööaeg ametlikult peab algama, kõik ukzed sulutakse ja enam kedagi sisse ei lasta. Uksed hoitakse seni kinni, kuni on järel waadatud, kes ametnikkudest puuduuvad.

Ametnik, kes neli korda hiljaks jäänuud, wabastatakse kohe teenistusest, poole kuu palka ette makstes.“

Tähendab, ametnikkude „wähendamine“ on ametlikult alganud!

* „Waba Maa“ telegraferib:

„London, 8. weebri. New-Jorgist teatatakse: Columbia ülikooli professor kuulus spiritualist Bradford Löpetas oma elu enesetapmisel teel, et temal wõimalik oleks enese ümutamisega pärast surma spiritismi öpetust töendada. Tema seletuse järel on see ainult siis wõimalik kui kahest inimeest, kes elus täielikule kokkukõlale joudnud, üks sureb ja pärast surma oma läbikäimist teisega jätkab. Bradford tahab oma läbikäimist jätkata ühe noore naisega.

Eta.

Huwitawam oleks kui ta oma läbikäimist Tartu Naiseltsiga toimetaks. Siis saaksime ehk nii mõnegi hea banketi-diplomaadi juure.

— • — „Eestis wõib wist palju mustlassi olla?“

„Ei ole.“

„Aga kes need tulsumaksu lehed siis kokku on seadnud?“

„Liitlased on meid tunnistanud, nüüd peame wist omalt poolt neid kah de jure tunnistama!“

Kirjawästused.

S a a r a S t e. L a u l u d n ö r g a d .

A g a J n g. P a l u m e j ä t k a t a . A r w a m e t a s u a l l a .

I. T ä k k e r. Ei kõsba meile. Saatke „The Estonian Reviewi“ toimetusele ehk „Ruljile“ Berliini.

A. N. Tarvitamata jäänuud käskirju me tagasi ei saada.

J o h n e r. Ei lähe.

T o r r e a d o r. Ei.

S e w l i n. Ei.

Geri joonistus. E. Isoki puulõige.

WÄSTMILJONAR.

„Kudas te, herra Mühakas, de juret ka pühitsesite?
„Wäga väiksel wiisil — natuke üle miljoni jöin maha!“